

Nr 629

Av herr **Nordstrandh**, *angående studiehjälpen till utländsk studerande.*

(Lika lydande med motion nr 415 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1968

Ove Nordstrandh (h)

Nr 630

Av fru **Skantz m. fl.**, *angående ungdomsfängelsevården.*

(Lika lydande med motion nr 462 i Första kammaren)

När påföljdsformen ungdomsfängelse infördes med 1935 års lag om ungdomsfängelse, sågs det inte bara som ett stort steg framåt mot en humanisering av omhändertagandet av de unga lagöverträdarna utan också som ett uttryck för uppfostrings- och återanpassningstanken i straffverkställigheten.

Någon ändring i dessa tankegångar kom inte till synes då i samband med införandet av brottsbalken år 1962 dels starkare än tidigare markerades att vård i anstalt och vård utom anstalt bör ses som en enhet och dels stadgades att i vissa fall ungdomsfängelse skall kunna användas för en lagöverträdare som är under 18 år och denna påföljdsform befinnes uppenbart lämpligare än någon annan.

Vistelsen i ungdomsfängelse är avsedd att uppfostra de unga lagöverträdarna och utbilda vederbörande i ett yrke för att därmed ett återförande till normal samhällsgemenskap och försörjning efter frigivningen skall i största möjliga mån underlättas.

Vissa företeelser ger emellertid antydningar om att den humana tanke, som ligger bakom ungdomsfängelset, inte alltid motsvaras av realiteter. Bl. a. händer det mycket ofta vid rättegångar mot unga lagöverträdare att försvarsadvokaten hemställer om att hans klient måtte ådömas vanligt fängelse i stället för ungdomsfängelse. Motiveringen brukar då vara att bristande differentiering av klientelet medför att en ungdom, som gjort sig skyldig till ett inte utpräglat grovt brott, på

ungdomsfängelset alltför lätt kommer i kontakt med sådana som intagits för grova brott. Sådana kontakter anses ofta få olyckliga följder och leda till att vården inte får den avsedda verkan.

Då blotta misstanken att sådana icke avsedda följdverkningar kan bli resultat av att en påföljd utmäts i form av ungdomsfängelse är ägnad att inge oro beträffande realiteterna i verkställigheten, synes det önskvärt att genom en undersökning av förhållandena vid ungdomsfängelserna och resultaten av behandlingsformen skapa klarhet i frågan i vilken grad åsyftade resultat nås.

På justitiedepartementets huvudtitel i årets statsverksproposition upptages ett anslag på 300 000 kronor för kriminologisk forskning. En undersökning av ovan angivet slag borde lämpligen kunna bekostas ur detta anslag.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhåller vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att en undersökning företages beträffande förhållandena, vårdformerna och vårdresultaten vid våra ungdomsfängelser.

Stockholm den 26 januari 1968

Anna-Greta Skantz (s)

Hugo Bengtsson (s)

Villiam Björk (s)
